

Jiří Vyvadil: Blokáda na všech frontách

- CZ24 News | 22. července 2023

Od rána do večera na všech televizních programech či v denním tisku burcuje informace o tom, že Rusko bombarduje přístavy, kde byly obilné zásoby Ukrajiny, jež měly směřovat do ciziny k potřebným zemím a odstoupilo od obilné dohody. Jak známo, podmínky Ruska jsou racionální, trvají na obnovení připojení ke Swift systému a umožnění vývozu hnojiv. Samozřejmě že hlavním viníkem je zběsilá politika EU, která sice ústy Ursuly von der Leyenové i Borella nazývá Putina nejodpudivějšími názvy, ale odmítá uznat, že Rusko není v pozici, aby se pokusům o dominanci EU podrobovalo. Ale nedosti na tom Politico.eu přináší zajímavý článek, který jednostranný pohled, že jediným kazisvětem je Rusko, vyvrací.

Východní členské státy EU opět přerušily solidaritu s Kyjevem poté, co Rusko znovu uvalilo blokádu na ukrajinské černomořské přístavy. Premiér Mateusz Morawiecki řekl novinářům, že Polsko "neotevře naše hranice".

Blokáda na všech frontách: Polsko a Maďarsko hrozí přerušením exportní trasy Ukrajiny na Západ

Bartosz Brzezinski, Suzanne Lynch

Zatímco Rusko opět bombarduje a blokuje ukrajinské černomořské přístavy – přes které země vyváží svou obrovskou zemědělskou produkci – Polsko a Maďarsko hrozí, že odříznou západní únikové cesty země.

Polsko jednostranně zablokuje dovoz z Ukrajiny, pokud Evropská komise neprodlouží dočasná omezení alespoň do konce roku, řekl premiér Mateusz Morawiecki ve středu ve Varšavě na setkání ministrů zemědělství pěti východních zemí EU. "Chci, aby bylo jasné," řekl Morawiecki novinářům, "že neotevřeme naše hranice. Buď se Evropská komise dohodne na společném vypracování předpisů, které tento zákaz prodlouží, nebo to uděláme sami."

Maďarský ministr zemědělství István Nagy zopakoval Morawieckého a řekl, že jeho země bude "chránit maďarské zemědělce všemi svými prostředky".

Několik dní poté, co Moskva zrušila dohodu, která umožnila Ukrajině vyvážet obilí přes Černé moře, rozpoutala vlnu útoků na černomořské přístavy Oděsa a Černomorsk – dvě životně důležitá exportní zařízení – které poškodily infrastrukturu světových a ukrajinských obchodníků a zničily 60 000 tun obilí.

Nejvyšší diplomat EU Josep Borell ve čtvrtek označil eskalující ruskou ofenzívu za "barbarství". "To, co už víme, je, že to ve světě vytvoří obrovskou potravinovou krizi," řekl novinářům v Bruselu a dodal, že země EU musí posílit alternativní exportní trasy pro Ukrajinu. Ukrajina je jedním z největších světových vývozců kukuřice, pšenice a dalších obilovin. Po ruské invazi a blokáde jeho černomořských přístavů v loňském roce zřídila EU pozemní vývozní trasy přes své území.

V následujícím roce exportní koridory zřízené EU nazývané "trasy solidarity" přepravily asi 60 procent ukrajinského vývozu – většinou podél Dunaje do rumunského přístavu Constanța. Zbývajících 40 procent proteklo přes vlastní přístavy země v rámci nyní zaniklé iniciativy Black Sea Grain Initiative, kterou zprostředkovala OSN a Turecko.

Otevření pozemních tras však také vedlo k nezprecedentnímu přílivu levného ukrajinského obilí do

sousedních zemí EU – Rumunsko, Polsko, Maďarsko, Bulharsko a Slovensko – které bylo nakupováno a prodáváno místními obchodníky místo toho, aby bylo vyváženo dále. Nadbytek země podrobil solidaritu východních členů bloku s Ukrajinou v její obranné válce těžkou zkouškou.

S blížícími se podzimními volbami se Polsko pokusilo uklidnit místní zemědělce – životně důležitou voličskou základnu pro pravicovou vládu – tím, že letos na jaře uzavřelo své hranice pro ukrajinský dovoz. Maďarsko, Slovensko a Bulharsko následovaly, zatímco Rumunsko, které nezavedlo vlastní omezení, se připojilo k této čtveřici a vyzvalo k omezení na úrovni EU.

V květnu se těchto pět zemí dohodlo s Komisí na zrušení jednostranných opatření výměnou za 100 milionů eur z fondů EU a ujištění, že ukrajinské zásilky budou procházet pouze přes těchto pět zemí cestě do jiných destinací.

Právě tato omezení, která vyprší 15. září, chce pět zemí prodloužit.

Jiné země EU kritizovaly shovívavost Komise vůči pěti východním potížistům a tvrdily kompromis podkopává integritu vnitřního trhu bloku.

Otevření ohrazení

Borrell řekl, že místo omezování obchodu by EU měla reagovat na eskalaci ruského Černého moře dalším otevřením svých hranic.

“Pokud bude námořní trasa uzavřena, budeme muset zvýšit kapacitu vývozu ukrajinského obilí přes naše přístavy, což znamená větší úsilí pro ukrajinské sousedy,” řekl před schůzkou ministrů zahraničí EU.

“Budou muset více přispět, otevřít hranice a usnadnit dopravu, aby získali ukrajinské obilí z černomořských přístavů. To bude od členských států vyžadovat větší zapojení. Udělali jsme toho hodně, musíme udělat víc.”

Ukrajinský ministr zahraničí Dmytro Kuleba ve čtvrtek vyzval EU, aby vyvinula “maximální úsilí” k usnadnění vývozu obilí ze země.

“Zatímco Rusko ničí obilnou iniciativu, útočí na ukrajinské přístavy a snaží se vydělat peníze na rostoucích cenách potravin, Ukrajina a Evropská unie by měly vyvinout maximální úsilí o zjednodušení vývozu potravin z Ukrajiny, zejména co největším zvýšením kapacity alternativních dopravních koridorů ‘Solidární trasy’,” řekl.

Během středeční schůzky ve Varšavě ministři zemědělství pěti zemí EU podepsali deklaraci vyzývající Brusel k prodloužení a rozšíření obchodních omezení kvůli obavám, že obnovená ruská blokáda Černého moře by mohla dále tlačit na jejich domácí trhy.

Pouze Polsko a Maďarsko pohrozily, že pokud budou omezení zrušena, podniknou jednostranné kroky.

Předčasné

Navzdory hrozbě vysoký představitel Komise ve čtvrtek uvedl, že je “předčasné” říci, zda je třeba prodloužit omezení za termín 15. září.

V posledních měsících úředníci posílili dohled a celní kontroly a Rumunsko a další země výrazně zvýšily investice do infrastruktury a investic, aby usnadnily tranzit obilí přes své země a na další

trhy.

Ale v roce, který uplynul od otevření pozemních exportních tras, Polsko nepodniklo žádné významné kroky ke zlepšení své vlastní infrastruktury nebo kapacity svých baltských přístavů. Analytici říkají, že je nepravděpodobné, že země bude schopna zopakovat tento úspěch z letošní letní sklizně. Polská vláda opakovaně obvinila Brusel, že neposkytuje dostatečnou pomoc.

Navzdory pokračujícímu obchodnímu sporu si představitelé Kyjeva dávají pozor, aby otevřeně nekritizovali své protějšky ve Varšavě.

Je to proto, že Polsko hrálo vedoucí roli v podpoře Ukrajiny od vypuknutí války, působilo jako hlavní tranzitní bod pro západní zbraně a posílalo spoustu svých vlastních. Přijala také miliony ukrajinských uprchlíků.

“Velmi oceňujeme veškerou práci, kterou Evropská komise a sousední členské státy dosud odvedly v rámci solidárních pruhů,” řekl serveru Politico ukrajinský velvyslanec při EU Vsevolod Čencov.

Přesto dodal: “Prohlášení některých členských států o potřebě prodloužit zákaz vývozu ukrajinské agrární produkce [vyvolávají] vážné obavy.” Aniž by jmenoval Polsko, řekl, že to “politizuje” praktickou realitu toho, co je logistickou výzvou, “ohrožuje efektivitu solidárních tras”.

Jiří Vyvadil: Věci jsou jednoduché. Kdyby Zelenskyj či všichni ti Borellové nevydírali a jednali ve smyslu logiky, že nemají sílu na to Rusku cokoliiv nařídit, protože zatím všechny sankce selhaly, což mimochodem vidíme například na ekonomickém i politickém rozvratu Německa věci by se jistě daly vyřešit, Ale takhle jsou vlastního štěstí či neštěstí strůjcem. A zaslouží si ho.

AUTOR: Jiří Vyvadil

[ZDROJ](#)